

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Boverket

Yttrande över förslag till föreskrifter och allmänna råd om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslagsställaren föreslår att föreskrifter och allmänna råd införs till regeringens förordning (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att regeringen har den 20 juni 2021 beslutat om förordning (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus. Enligt 34 § förordningen får Boverket meddela föreskrifter om verkställigheten av förordningen. Genom bemyndigandet får Boverket rätt att fastställa formulär och precisera bestämmelserna i förordningen. Förslagsställaren anser att stödförordningen behöver kompletteras med föreskrifter om begreppet färdigställande och vilka handlingar som ska bifogas ansökan om stöd och ansökan om utbetalning. Vad gäller syftet med förslaget anges att föreskrifterna är tänkta att underlätta för de sökande men ska även främja en rättssäker och effektiv myndighetshandling.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren bedömer att det inte finns något alternativ till att meddela föreslagna föreskrifter. Det anges att en utebliven hantering innebär en ökad risk för att länsstyrelsernas hantering av ansökningar försvåras. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv är det viktigt att länsstyrelserna har ett likartat underlag för att pröva frågor om stöd. Förslagsställaren anger vidare att genom föreskrifterna preciseras ansökningsförfarandet, vilket ger förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering och prövning av inkomna ansökningar. Med föreskrifter minskar dessutom risken för godtyckliga bedömningar om hur förordningens bestämmelser ska tillämpas.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer att föreskrifterna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Regelrådet gör följande bedömning. Normalt sett kan det ofta vara lämpligt att förklara på vilken grund en bedömning av förslaget överensstämmer med EU-rätten görs. I detta fall finner Regelrådet att det är tydligt att förslaget motiveras av de nationella förutsättningar och Regelrådet finner inte något som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att förordningen (2021:664) om stöd till energieffektivisering träder i kraft den 1 oktober 2021. Förslagsställaren föreslår att de föreskrifterna bör träda i kraft i nära anslutning till förordningens ikraftträdande.

Vad gäller behov av speciella informationsinsatser anges att förslagsställaren kommer att informera om stödet på sin hemsida. Därutöver anges att förslagsställaren har fått i uppdrag att löpande informera ägare av flerbostadshus om den kommande möjligheten att söka stöd för energieffektivisering. Förslagsställaren planerar en informationskampanj under hösten 2021 för att informera om att stödet finns, villkor för stöd och hur man ansöker om stödet. I kampanjen ska såväl nya kanaler som traditionella medier ingå för att kunna nå ut till cirka 25 000 (enligt SCB) fastighetsägare, entreprenörer, branschorganisationer, intresseorganisationer, kommuner och övriga målgrupper. Vidare anges att förslagsställaren kommer också att genomföra utbildningar för länsstyrelsernas handläggare.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att stöd får ges till energieffektiviseringsåtgärder i flerbostadshus. Förslagsställaren anger att enligt 4 § förordningen ges stöd till fastighetsägare, innehavare av tomträtt och ägare av byggnad som tillhör annan än fastighetsägaren. Stöd får ges för en byggnad som till övervägande del innehåller bostadslägenheter som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Vidare anges att med flerbostadshus avses ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter enligt Terminologicentrums publikation Plan- och byggtermer 1994, TNC 95, som är ett vedertaget hjälpmedel för definitioner på byggområdet. Förslagsställaren anger specifikt att stöd får ges för en byggnad som har en energiprestanda som, uttryckt som ett primärenergital, överstiger 100 kWh/m² och år. Det motsvarar gränsen för energiklass E enligt energideklarationssystemet.

Det anges att utdrag från Boverkets energideklarationsregister i januari 2020 visar att 54 procent av uppvärmd area i deklarerade flerbostadshus hade energiklass E-G. 21 procent utgjordes av hyresrätter och 33 procent av bostadsrätter. Sett till antalet byggnader har 61 procent möjlighet att söka stödet (58 985 av totalt 96 004 flerbostadshus i byggnadsbeståndet). Förslagsställaren redogör utförligt för ägarfördelningen av flerbostadshus inom de energiklasser som har möjlighet att söka stödet i ett diagram (Diagram 3 - Ägarfördelning inom flerbostadshus i energiklass E-G.). Av diagrammet framgår att i energiklass E och F är andelen bostadsrätter något högre än andelen privata bolag och i energiklass G är i stället andelen privata bolag något högre än andelen bostadsrätter.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av berörda företag utifrån antal och bransch är tillräckligt tydligt. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av berörda företag utifrån storlek. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner där redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar, men utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att den som söker stödet får stå risken för den kostnad (i tid och pengar) som uppkommer i samband med ansökan om stöd. Det gäller för såväl kostnader som uppkommer med anledning av förordningens bestämmelser som Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Förslagsställaren anger vidare att de föreslagna föreskrifterna kan å ena sidan innebära ökade administrativa kostnader för den sökande, å andra sidan minskade administrativa kostnader för länsstyrelserna som inte behöver begära in kompletterande uppgifter.

Förslagsställaren uppskattar tidsåtgången för sökanden att fylla i en ansökan om stöd till cirka 6 timmar. Vid en antagen timkostnad på 450 kronor per timme uppskattar förslagsställaren den administrativa kostnaden för att fylla i ansökan till 2 700 kronor. Därutöver tillkommer tid för att ta fram uppgifter om den eller de energieffektiviseringsåtgärder som ansökan avser, primärenergital före och efter energieffektiviseringsåtgärd/er samt merkostnader. Sådana uppgifter och beräkningar kan antingen en energiexpert ta fram eller att den sökande själv ombesörjer det och att energiexperten sedan godkänner uppgifterna. Kostnader som uppstår under byggtiden, till exempel energiexpertens verifiering av genomförda åtgärder bör kunna räknas som stödgrundande. Utöver dessa uppgifter och handlingar föreslår förslagsställaren att behörighetshandlingar och giltig energideklaration bifogas samt uppgift om den oberoende experten är anställd hos sökanden.

Vidare anges att efter energieffektiviseringsåtgärden eller åtgärderna är färdigställda ska stödmottagaren ansöka om utbetalning. Förslagsställaren uppskattar tidsåtgången för stödmottagaren att fylla i en ansökan om utbetalning till cirka 6 timmar. Vid en antagen timkostnad på 450 kronor per timme uppskattar förslagsställaren den administrativa kostnaden för att fylla i ansökan till 2 700 kronor. Därutöver tillkommer tid för att ta fram uppgifter om genomförda åtgärder, merkostnader för investeringen och vilken energieffektivisering som beräknas ha uppnåtts. Detta kan antingen energiexperten eller den sökande göra. Om den sökande tar fram underlaget ska energiexperten intyga att uppgifterna

är korrekta. Utöver dessa uppgifter föreslår förslagsställaren att behörighetshandlingar, intyg om energieffektiviseringsåtgärdens påbörjande och färdigställande, registerutdrag om godkännande för F-skatt och intyg om mottagande av lärlingar bifogas ansökan om utbetalning.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av påverkan på berörda företags verksamheter är tillräckligt tydlig. Regelrådet finner vidare att beskrivningen av kostnader och tidsåtgång för sökanden att fylla i en ansökan är tillräckligt tydlig. Regelrådet finner däremot att det saknas en beskrivning av kostnader och tidsåtgång för sökanden att ta fram de underlagen som ska bifogas ansökan. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde utvecklat sin beskrivning genom att kvantifiera dessa kostnader och tidsåtgång. Avsaknaden av sådana beskrivningar gör att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags verksamhet godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader och tidsåtgång bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren bedömer att regleringen inte kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen. Det anges i remissen att stödet till energieffektivisering får ges till ägare av flerbostadshus som innehåller bostadslägenheter som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Föreskrifterna omfattar också dessa ägarkategorier och innehåller inte några begränsningar jämfört med förordningen.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av konkurrensförhållandena för berörda företag är tillräckligt tydlig givet förutsättningar i ärendet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företag i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner inte någon uppenbar påverkan på företagen i andra avseenden utöver det som har nämnts tidigare. Avsaknaden av information är därför inte någon väsentlig brist.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i remissen att stödets storlek är högre för små företag, högst 50 procent, jämfört med medelstora och stora företag, högst 40 respektive 30 procent. Förslagsställaren anger vidare att genom att koppla en certifierad energiexpert till stödet för att beräkna åtgärdernas effekt underlättas de mindre företagens administration. Å andra sidan medför det en ökad

kostnad för företaget att anlita en energiexpert. Förslagsställaren anger dock att kostnader under byggtiden, till exempel energiexpertens verifiering av genomförda åtgärder, bör kunna räknas som stödgrundande.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt av förslagsställarens beskrivning att särskild hänsyn till små företag har tagits vid reglernas utformning.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan saknas det fullständiga beskrivningar av vissa aspekter i konsekvensutredningen. Framför allt saknas en beskrivning av kostnader och tidsåtgång för sökanden att ta fram de underlagen som ska bifogas ansökan. Det saknas även en beskrivning av berörda företag utifrån storlek. Samtliga övriga aspekter uppfyller dock kvalitetskraven, vilket är avgörande för helhetsbedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2021-09-01

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande